

กฎระเบียบการติดฉลากอาหารใหม่ของอียู

อียูออกกฎระเบียบใหม่ในการให้ข้อมูลและติดฉลากอาหาร โดยมีจุดประสงค์ทำให้ผู้บริโภคสามารถเข้าใจฉลากอาหารได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตาม กฎระเบียบใหม่ดังกล่าวได้รับการวิจารณ์จากภาคธุรกิจว่าก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก โดยผู้ผลิตรายย่อยจะเป็นผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุด

อียูออกกฎระเบียบใหม่ในการให้ข้อมูลและติดฉลากอาหารชื่อ Food Information Regulation—FIR (REGULATION (EU) No. 1169/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on the provision of food information to consumers) โดยผนวกเอา 2 ข้อบังคับที่มีอยู่เดิม คือ Directive 2000/13/EC on labeling, presentation and advertising of foodstuffs และ Directive 90/496/EEC on nutrition labeling for foodstuffs เข้าเป็นกฎระเบียบใหม่ฉบับเดียว ซึ่ง FIR นี้บังคับให้ผู้ผลิตอาหารและเครื่องดื่มต้องพิมพ์ "ข้อมูลที่จำเป็น" (mandatory information) ลงบนฉลากของสินค้าอาหารและเครื่องดื่มทุกชนิดที่จำหน่ายในอียู

"ข้อมูลที่จำเป็น" ในกฎระเบียบ FIR หมายถึง

1. คุณค่าทางโภชนาการ (nutritional value)
2. การระบุแหล่งประเทศที่มาจากสินค้าอาหาร (mandatory country of origin labeling—COOL) ซึ่งในกฎระเบียบใหม่ฉบับนี้ รวมเอาผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ทั้งชนิดสดและแช่แข็ง เช่น เนื้อหมู เนื้อแกะ เนื้อแพะ เนื้อสัตว์ปีก เข้าไว้ด้วย (ระเบียบ COOL ฉบับเดิมบังคับให้ผู้ผลิตระบุข้อมูลเฉพาะในกรณีที่ไม่ระบุอาจทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดในตัวสินค้าได้ เท่านั้น)
3. การระบุสารที่อาจก่อให้เกิดอาการแพ้ (information on allergens) ให้ผู้บริโภคเห็นได้ชัดเจนในรายการส่วนประกอบ (list of ingredients) ซึ่งในกฎระเบียบใหม่ฉบับนี้ รวมเอาสินค้าอาหารที่ไม่ได้ผ่านการบรรจุ (non pre-packed) ซึ่งรวมถึงอาหารที่ขายในร้านอาหารและร้านกาแฟ (café) ด้วย

โดยการระบุข้อมูลที่จำเป็นลงบนฉลากอาหารและเครื่องดื่มตามกฎระเบียบใหม่จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2014 เป็นต้นไป ยกเว้น การระบุคุณค่าทางโภชนาการ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2016 เป็นต้นไป

นอกจากนี้ กฎระเบียบ FIR ยังมีข้อบังคับที่ต่างไปจากระเบียบเดิม อาทิ

- ข้อความบนฉลากต้องอ่านได้ง่ายขึ้น (better legibility) โดยมีการกำหนดขนาดตัวอักษรที่ใช้พิมพ์ลงบนฉลาก
- การระบุในฉลากเครื่องดื่มที่มีคาเฟอีนปริมาณมากกว่าไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก สตรีมีครรภ์ และแม่ที่กำลังให้นมบุตร โดยต้องมีการระบุส่วนประกอบของคาเฟอีน (caffeine content) ด้วย
- ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และปลาในรูปชิ้น แท่ง หรือแผ่น ที่มีส่วนประกอบของน้ำเกินร้อยละ 5 ต้องมีการระบุในฉลากว่ามีส่วนประกอบดังกล่าวด้วย
- การต้องระบุประเภทของน้ำมันพืชที่ใช้ เช่น น้ำมันปาล์ม

แม้กฎระเบียบใหม่ดังกล่าวจะมีจุดประสงค์ทำให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าอาหารและเครื่องดื่มได้ดียิ่งขึ้น แต่ในแง่ธุรกิจ กฎระเบียบย่อมสร้างภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ผลิตในการทำตามกฎระเบียบ (compliance costs)

เลขาธิการสมาคมอาหารแช่แข็ง (Chilled Food Association) ของอังกฤษ นาง Kaarin Goodburn เห็นว่ากฎระเบียบใหม่ของอียูดังกล่าว นับเป็นข่าวร้ายสำหรับอุตสาหกรรมผลิตอาหาร เพราะผู้ผลิตต้องเสียทรัพยากรปรับเปลี่ยนรูปลักษณ์ของสินค้าทั้งหมด โดยจะสร้างภาระค่าใช้จ่ายกับสมาชิกสมาคมด้วยตัวเลขถึง 7 หลัก ในสกุลเงินปอนด์ หรือผลิตภัณฑ์ละ 7,000 ปอนด์ ตามการคาดการณ์ของ นาย Stuart Shotton ที่ปรึกษาขององค์กร FoodChain Europe

ผู้ประกอบการไทยที่ส่งสินค้าเกษตรและอาหาร อาทิ เนื้อไก่และกุ้ง ไปยังอียูย่อมจะได้รับผลกระทบจากกฎระเบียบใหม่นี้ จึงเป็นเรื่องที่ภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องจึงต้องประเมินผลกระทบ รวมทั้งพัฒนายุทธศาสตร์ในการปรับตัวจากกฎระเบียบดังกล่าว พร้อมทั้งร่วมมือกันในการติดตามแนวโน้มการบังคับใช้กฎระเบียบดังกล่าว เพื่อป้องกันมิให้ถูกใช้เป็นเครื่องมือกีดกันทางการค้าทางเทคนิค (Technical Barrier to Trade—TBT) ต่อไป